

בית תפארת הנג

ליקוט מחורת רבותינו הק' לבית זוועהיל זלאטשוב זיע"א

עֲטָרַת תְּפָאֲרֹת

ד"ת מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בפרשתו (ויקרא ה, כו) 'זכפר עליו הכהן לפני ה' ונסלה לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה'. והנה היה נהוג בכמה קהילות בימים מקדם שבאשר סיים הבעל קורא לקרוא 'לאשמה בה', היו כל הקהל עונים ואומרים 'לא אל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי' שהוא ר"ת 'לאשמה בה'. וצריך לבאר מה ענין שייכות השבת קודש לענין הקרבנות, אשר מטעם זה מסיימים פרשת הקרבנות בענינה של השבת קודש. ועוד מה ענין אמירתה כל הקהל יחדיו.

ובהקדים מה דאיתא בגמ' (פסחים ו, א) שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים יום, רבן שמעון בן גמליאל אומר שתי שבתות. וטעמיה דתנא קמא, כי בן מצינו שהיה משה רבנו עומד בפסח ראשון ומזהיר על הפסח שני, הרי ששואלים ודורשין בהלכות החג שלושים יום קודם החג, וטעמיה דרבן שמעון בן גמליאל, כי מצינו שמשה היה עומד בראש החדש ומזהיר על הפסח שנאמר (שמות יב, ב) 'החדש הזה לכם ראש חדשים'. ויש לדקדק על שינוי הלשונות, כי כאשר נכתב אצל תנא קמא 'שלושים יום', היה צריך גם לכתב גבי שיטת רשב"ג במספר הימים שהם ארבעה עשר, ולמה נכתב 'שתי שבתות'.

והנה איתא בגמ' (שבת קיח, ב) כל המשמר שבת בהלכותו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו. ולבאר ענין 'דור אנוש', הנה מצינו בכתובים האמורים בסוף פרשתו אשר עליהם מסיים קרא 'לאשמה בה', שהם עוסקים בעניני גניבה איש מדעהו, כדכתיב (ויקרא ה, כא) 'נפש כי תחטא ומעלה מעל בה' וכחש

תְּפָאֲרֹת רְבוּתֵינוּ

ד"ת מרבותינו נכג"מ

יקרא דמלכא

ויקרא אל משה-א' זעירא, ובפרשה הקודמת (שמות מ, לה) כתיב ולא יכול משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן, ואיתא במדרש (תנחומא ויקרא, א) עשה לו שביל שבו יוצא הקול והגיע הקול לו לבדו וכל ישראל לא שמעו. והנה התבייש משה בוושה וכלימה גדולה, כי ראה השראת השכינה במעשה ידי בשר ודם, ולא חיסרו שום דבר מכל אשר צויה להם, וגם בכונת לבם במחשבה הניכרת מתוך מעשיהם, וכח הפועל בנפעל, עשו כל אחד, הן בנדבת לבם בכל מאודם ונפשם וכל כוונתם, ובבושה גדולה ותשוקה מתוך גודל עומק ליבם. עד שהכתוב מעיד עליהם ככל אשר צוה ה' את משה, על הכלל ועל כל פרט ופרטי פרטים, לא חסרו ולא הוסיפו, וכמה ניסים באתגליא, ונתקיים ברכת משה רבינו שברכם שתשרה השכינה במעשה ידיהם (תו"כ שמיני), וכלל גדול שאין השכינה שורה במקום פגום ובמקום גאוה, וכמה דמעות מתוך אהבה שפכו על שזכו לעבודת הקודש, וה' הצליח בידם לבנות ולהקים משכן ה' אלהי ישראל בציור כל עולמות עליונים, ונקשר עוה"ז בעליונים, ונתקיים רצון השי"ת עם תחילת מחשבה של בריאת העולם הזה, וסוף מעשה במחשבה תחילה, ונתעלה כל הבריאה בבחי' עולם שנה נפש. ומחמת גודל אהבת השי"ת לישראל ברא רפואה קודם המכה, כי אהבה מכסה על כל פשעים, ולכן נתן ספר תורת כהנים לכפר על כל עוונות ופשעים, ועל כל קרבן תשובה וחרטה והתקרבות יותר, ובחי' ירידה צורך עלי', ונתגלה במשה ענינות ובושה יתירה והתבטלות יותר מכולם, ועל ידי זה הוקם המשכן על ידי יחיד עי' (תנחומא פקודי יא), אל"ף זעירא מרמז לבחי' אין, שזכה משה להסתכל באספקלריא המאירה (יבמות מט:).

והסמיק שבת למשכן, שבשבת קודש הוא מופת חותך שיש לכל אחד מישראל קדושה יתירה והשראת אלקותו ית' יותר מבחול, על ידי מתנת משה שהתפשטותו בכל אחד, ובפרט המכינים עצמם לדבר מימות החול בהכנה דרכה, ושבת מעין עולם הבא בעולם הזה,

איתא בספר מעיין החכמה (בלקוטים ד"ה עזור לשובתים) יש בתורה אתון רברבין ואתון בינונים ואתון זעירין (זוה"ק ח"א ג:), וכשאדם הולך בעבודת השם ית' בלא יראה ואהבה אף על פי שמקיים כל מצות עשה ואינו עובר על מצות ל"ת, אזי הוא אינו אלא בבחי' אתון זעירין, וכשעושה אותן ביראה ובאהבה אזי הוא בחי' אתון בינונים, וכשעושה בהתלהבות גדול הוא בבחי' אתון רברבין, ע"כ. מזה מובן שענין עניוות והתבטלות עבודה שלילית לא שייך עם אהבה, ויראה והתלהבות, והמ"י [ומזה] מובן ענין האל"ף זעירא.

(תשל"ז)

קול דינה וישועה באהלי צדיקים

ברכת מוזל - טוב קדם

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לדגל הולדת הנינה

בן לנכדו הרה"ח ר' ישע'י מנחם געשטעטנר שליט"א

חתן חתנו הרה"ג ר' מנחם זאב שטעדין שליט"א

ויה"ר שיוכה רבינו לרוות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל

יוצ"ח אבי"ר

והברכה אחת היא לסבים הגדולים

אבדק"ק סקולען ב"ב שליט"א

הרב החסיד המפ' ד' עזריאל נפתלי געשטעטנר שליט"א

אב"י בקריית יואל ארה"ב

ליקוטי הנהגות בעניני הפסח

הרה"ח ר' יוסף קוזליק ז"ל פעיר זוועהיל, שאל את רבינו מוהר"ש דצוקלה"ה על זה שבהיותו בחו"ל, כבר מיצי החנוכה התחיל להרגיש את חג הפסח הבא, וכל יום היו סופרים כמו ספירה ומצויים לבוא החג ואילו כאן בארץ ישראל אין לו הרגשה זאת.

ענה לו רבנו, שכמו כשאחד נושא על ראשו פח מים זה קשה לו ומרגיש זאת, משא"כ כשהוא בתוך מים בים וכדו', אינו מרגיש את המים שעליו, כך בארץ ישראל נמצאים בתוך הקדושה (- אין די קדושה אר"י) על כן אין מרגישים בתוספת הקדושה.

אורח מחוץ לארץ התארח בליל הסדר אצל רבינו, והאורח הוציא מצות מכונה והניחן על השולחן. ורבינו היה מקפיד ביותר באפיק המצות, ואף על פי כן לא רצה לביישו, ואך ביקש מהאורח שיכסה את המצות מתחת למפת השולחן.

ומספר אחד מנכדי רבינו: בסעודת שחרית של חג הפסח ישוב יהודי סמוך אל שולחנו של רבינו, יהודי עני, והוציא מצות מכונה, והניחן על השולחן, ונגס ואכל כשפרורין נתזין ומתפזרין מסביבו על השולחן. הערתי לו בלחש שידאג לא לפזר פרורים על השולחן. והנה, הבחנתי בסבי, האדמו"ר רבי גדליה משה זי"ע שמעיר משהו לאביו, מרן זי"ע.

והנה פנה אלי מרן: מה אתה רוצה עמנו? הנח לו! (וואס ווילסט דו פון איהם, לאז איהם אפ...!) אם כן, כאמור, הקפדתו של רבינו באפיק המצות היתה מיוחדת, ולא היה מסתפק בימי הפסח אלא ממצות מצות שאפה ערב פסח אחר חצות, כבוד האדם היה חופף על הליכותו ללא שיוור.

מרן מוהר"ג זי"ע בבואו ארצה, התגורר שנים מספר בשכונת "בתי מילנר". לאחר מכן עבר לרחוב רייכמן, בשכונת בית ישראל, וקבע לו מקום תפילתו בשכונה, בבית הכנסת "באר שבע". הימים היו ימי ערב פסח, הגיע לתפילת מנחה ומעריב, והנה מרגיש בשכנו היושב לידו הפולט אנחה מלבו. נפנה אליו מרן שואלו מה מעיק עליו. אך הלה ניסה להשתמט מלחשוף לפניו את לבו, מפלפל שבין כה וכה לא יוכל להיות לו לעזר. מרן הפציר בו, ואז פתח את לבו לפניו, מצננה את צערו שאין לו דבר לצרכי החג הממשמש ובא. אולם לא ציפה לעזר מהרה"ק רבי גדליה משה, שבעצמו היה מוקף בעוני ובדחוקות קשים.

נשאר רבי גדליה משה משתהה בבית הכנסת עד לאחר שעזב אותו אדם, ואז ניגש לגבאי בית הכנסת ושח לפניהם את הענין, מעוררם לבוא לעזרת אותו מתפלל לצרכי החג. הגבאים טענו שהקופה ריקה בעטוין של הוצאות השיפוצים של בית הכנסת. באהבת ישראל שהיתה מלהטת בו תדיר, קרא מי צריך את השיפוצים? כשאין ליהודי זה מה לאכול, והפטיר, שהוא מוכן להשיג השתתפות מחצית הוצאות.

כשנוכחו עד היכן נוגע צערו זה של יהודי ללבו הסכימו מיד להשתתף ולתת חלקם בסיפוק צרכי החג לאותו מתפלל. ומאז הפך למנהג קבע, מדי שנה בשנה. הגבאים היו מספקים חלקם לצרכי החג של אותה משפחה ומרן היה משלים חלקו. וכן כשעלה אל כס האדמו"רות ועזב את בית הכנסת נהג לתת חלקו למטרה זו. ואף לאחר הסתלקותו נהג רב בית הכנסת לבקר בכל שנה אצל בנו, מרן מוהר"ג זי"ע, לקבל השתתפות בסיפוק צרכי החג לאותה משפחה..

המשך - עטרת תפארת

בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו. והנה חטא הגניבה נגרמת מחסרון אמונה, כי כאשר יש לו לאדם אמונה שהש"ת מספק לו כל חסרונו, אין לו לגנוב מחבירו, כי הדי מה ששיך לו יגיע אליו גם מבלי לגנוב.

והנה חטא 'דוד אנוש' היה שאף שהאמינו שהקב"ה ברא שמים וארץ, סברו שהדי הוא כאומן היוצר כלי, שמואז שיצא הכלי מתחת ידיו שוב אין לו שייכות אליו, ולא האמינו בכך שהקב"ה הוא המחיה את כולם בכל עת ורגע, ואם יפסיק הקב"ה להחיות את עולמו לרגע קט, לא יהיה קיום לעולם. ועל דרך שפירש האור החיים הק' שהקב"ה ברא עולמו לששת ימים, ובכל שבת קודש מתחדשת החיות לעוד שבעה ימים.

ובזה יבואר הטעם שנהגו לומר 'לא אל אשר שבת' אחרי קריאת לאשמה בה, כי אחד שקראנו בתורה מענין גניבה אשר זהו נגרם מחסרון האמונה. על כן אנו אומרים בפה מלא 'לא אל אשר שבת מכל המעשים', כי הקב"ה אינו יוצר כלי אשר מאין לו שוב שייכות אליו, כי הקב"ה מחיה בכל עת ורגע את כל המעשים, ובכל שבת ושבת הדי הוא נותן חיות לעולם למשך השבוע הקרוב.

שתי השבתות שקודם הפסח הם המקדמים את הגאולה

ובזה יבואר גם מה דאיתא 'כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו', כי ע"י השבת קודש הדי הוא מעיד שמים וארץ שהקב"ה מחיה בכל עת ורגע מעשה בראשית, ונמצא שחזר בו מסודו - מהפגם של 'דוד אנוש' שהיא הכפירה בהנהגת השי"ת את העולם בכל עת ורגע.

והנה איתא בגמ' (שבת קיח, ב) 'אלמלי שמרו בני ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין' - היינו ששתי השבתות הם ההכנה לגאולה. ולבאר הענין, בהקדים הידוע שעל כל העבירות אין מענישים על מחשבה בלבד, אמנם על עבודה זרה מענישים אף על המחשבה לבריה. והנה ענין 'שתי שבתות' איתא בספ"ק שהשבת הראשונה היא ההכנה לשבת השנייה. ונמצא שהשבת הראשונה היא בחינת מחשבה, והשבת השנייה בבחינת 'מעשה'. אשר שניהם גורמים לביאת הגאולה.

ובזה יבואר הטעם שנקט רשב"ג 'שתי שבתות' ולא ארבעה עשר יום, כי כיון לענין סגולת השתי שבתות' שהם ההכנה לגאולה. כי ע"י הקדמת שתי השבתות הללו 'ויקרא' בחינת 'מחשבה' המקדימה ל'מעשה' היא השבת השנייה - פרשת צו, אז נזכה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים עוד בשנה זו, במהרה בימנו, אמן.

(מתוך דא"ח בסעודה שלישית פר' ויקרא תשפ"א)

מזלזל טבא וגדיא יאה

הרה"ג שלמה אפרים רויך שליט"א

להיכנס בנו הבה"ח משה נ"י

לעותו"מ

הרה"ח מאיר פראנק הי"ד

ולבנו הרה"ח יעקב הי"ד

להולדת הנכד - הבן

